

Upprättad: 2023-10-19
Diarienummer: KS.2023.185

Kommunstyrelsen

Ianspråktagande av investeringsmedel - Passersystem till återvinningsgården

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Renhållningsenheten ges i uppdrag att köpa in nytt passersystem för återvinningsgården.
2. Investeringsvolym om 500 000 kr beslutas att ianspråktagas från investeringsbudget VA 2023.

Sammanfattning

Nuvarande passersystem från 2003 är uttjänt. Tillverkaren kan inte längre tillhandahålla reservdelar. Ett antal hotfulla situationer har uppstått där personal på återvinningsgården fått motta hot av besökare som tagit sig in på området på ett felaktigt sätt. Detta har resulterat i en otrugg arbetsmiljö för medarbetare på återvinningsgården. För att hantera situationen på kort sikt kommer väktarrondering att införas, men på lång sikt behöver ett nytt inpasseringssystem införas för att kommunen, som arbetsgivare, ska kunna säkerställa en god och tillfredsställande arbetsmiljö samt säkerställa intäktssidan.

Ett nytt inpasseringssystem har, utöver att säkerställa en god arbetsmiljö, flertalet andra fördelar.

Ärendebeskrivning

Nuvarande inpasseringssystem som används på Gnesta kommuns återvinningsgård driftsattes 2003. Normal avskrivningstid på denna typ av system med tillhörande inventarier brukar i normalfallet vara tio år.

Nuvarande inpasseringssystem har under längre tid varit instabilt och haft brister, vilket medfört att regelbundna avbrott uppstått. Nuläget är att bommarna för in- och utpassering slutat fungera, vilket innebär att kommunen inte har någon kontroll över in- och utpassering till återvinningsgården. Då system med tillhörande bommar är ålderstigna har tillgången till reservdelar minskat med åren, vilket skapat en situation att nuvarande bommar inte längre går att reparera på grund av att reservdelar inte längre finns att tillgå. Situationen försvårar möjligheten för kommunen att säkerställa på vilken grund, vilket stadgas i gällande renhållningstaxa, privatpersoner och företag

ska få tillgång till att lämna avfall på återvinningsgården. Situationen medför bland annat uteblivna intäkter för Gnesta kommun eftersom inpasseringssystem med tillhörande bommar inte längre fungerar, men det innebär även ett arbetsmiljöproblem för den personal som arbetar på återvinningsgården.

Utifrån rådande situation med system och bommar ur funktion har personal på återvinningsgården utsatts för hotfulla situationer när personal påtalat och hanterat besökare som tagit sig in på området via utfartsvägen. Situationen har skapat en otrygg och problematisk arbetsmiljö för kommunens medarbetare på återvinningsgården. För att säkerställa en god och trygg arbetsmiljö kan skyddsombud, i enlighet med gällande arbetsmiljölagstiftning, begära åtgärder från Arbetsmiljöverket gällande föreläggande eller förbud (6.6a).

Kommunen som arbetsgivare undersöker för närvarande möjligheten att införa väktarrondering för att hantera situationen på kort sikt och säkra arbetsmiljön för kommunens medarbetare. På lång sikt bör nuvarande inpasseringssystem bytas ut i syfte att säkra arbetsmiljön för medarbetarna på återvinningscentralen.

Risk finns att vetskapen om kommunens icke fungerande inpasseringssystem sprider sig till närliggande orter, vilket kan resultera i att kommunens återvinningsgård kommer få motta besökare som inte tillhör Gnesta kommun. Detta kan i sin tur bidra till ökade transportkostnader och högre mottagningsavgifter för kommunen, då volymen på avfallet ökar.

Taxekollektivet för kommunens renhållning har ingen beslutad investeringsbudget. Därav föreslås att omfördela redan beviljade medel från taxekollektivet för vatten och avlopps (VA) investeringsbudget. Finansiering via omfördelning av investeringsbudget anses utgöra bästa alternativet för att kunna hantera uppkommen situation på kommunens återvinningsgård.

Förvaltningens synpunkter

Utöver att säkra en god och trygg arbetsmiljö för kommunens medarbetare, har ett modernare inpasseringssystem flertalet andra fördelar jämfört med nuvarande system.

Bland annat förväntas dels lägre driftkostnader för ett nytt system med tillhörande inventarier, dels ett driftsäkrare system, dels minskad administration och manuell hantering för personal vid återvinningsgården, dels förbättrad trafiksituation inom och utom återvinningsgården samt förenklad tillgång till återvinningsstationen för både kommuninvånare och företag samt utökade möjligheter för att ta betalt från icke kommunmedlemmar och företag.

Ett nytt inpasseringssystem kommer förenkla tillgången till återvinningsgården för företag. Nuvarande betallösning för utfärdande och påfyllnad av besök till återvinningsgården har slutat fungera, vilket gjort att detta inte längre kan lösas på plats. Företag behöver åka till Servicecenter för att fylla på och betala för utökade besök.

I korthet innebär ett nytt inpasseringssystem att körkortet utgör passerkort till återvinningsgården. Tillgång till återvinningsgården utgår från folkbokföringsregistret eller fastighetsregistret. För de fall personer inte har körkort kan passerkort utfärdas, detsamma kan även gälla för fritidsboenden och verksamheter i kommunen. I upphandlingsförfarandet kommer denna typ av detaljfrågor att hanteras. Förvaltningens ingång är att systemet ska förenkla för såväl privatpersoner, företag och andra verksamheter.

Juridiska konsekvenser

I arbetsmiljölagen finns regler om skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga om att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Som ett led i detta kan skyddsombud göra en begäran om åtgärder kring arbetsmiljö eller arbetstider (med stöd av arbetsmiljölagen 6 kap 6 a§). Om arbetsgivaren inte vidtar nödvändiga åtgärder kan Arbetsmiljöverket, efter begäran, utfärda föreläggande eller förbud.

För att säkerställa arbetsmiljön införs väktarrondering på kort sikt och införande av ett nytt inpasseringssystem föreslås som en långsiktig lösning.

Ekonomiska konsekvenser

Beräknad avskrivningstid är tio år vilket kommer belasta driftbudget på renhållningen kommande år. Tillkommande licenskostnad beräknas vara ca 40 000 per år vilket består av licenskostnader 2 750 kr per månad samt registerhanteringskostnader (Syna). Samtliga av dessa kostnader kommer tas med i översynen av nu gällande renhållningstaxa.

Ekonomiska positiva effekter, förutom förbättrad arbetsmiljö, statistik samt färre tillbud om hot och våld, förväntas investeringen väga upp mot tillkommande årsavgift för licenskostnader, se nedan exempel på besparing:

- Arbetstid pga drift- och administration	ca 100 000 kr
- Ökade intäktsmöjligheter (privata, företag, andra kommuner mm)	<u>ca 200 000 kr</u>
Summa besparing per år:	ca 300 000 kr

Ökad driftkostnad motverkas av säkrare intäkter samt mindre administrationstid.

Kostnad drift årlig	Belopp, kronor
Licenskostnad inkl. Syna	-40 000
Avskrivning investering	-50 000
Besparing arbetstid p.ga. drift- och administration	+100 000
Ökade intäktsmöjligheter(privat, företag, andra kommuner)	+200 000
Summa besparing per år	+210 000

Kostnadsfördelning investering	Belopp, kronor
Hårdvara	215 000
System och tjänster	144 000
Bevakning	41 000
Mark- och ledningsarbete samt oförutsedda kostnader	100 000
Summa	500 000

Sammanställning total investeringsbudget 2023 för VA-enheten	141 000 000 kr
Pågående projekt från tidigare år	-51 577 000 kr
Framskrivning KS.2023.106 Stjärnhov reningsverk	-3 000 000 kr
Framskrivning KS.2023.274 Östra Storgatan	-2 000 000 kr
Framskrivning KS.2023.182 Befintligt reningsverk	-5 000 000 kr
Framskrivning KS.2023.183 Nytt reningsverk	-5 000 000 kr
Framskrivning KS.2023.185 Passersystem	-500 000 kr
Kvarvarande investeringsbudget 2023	73 923 000 kr

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

En jämställdhetsanalys är ej tillämplig i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2023-10-19

Sändlista

- ~ Kommunstyrelsen
- ~ Samhällsbyggnadschef
- ~ Renhållningschef
- ~ Ekonomichef
- ~ Förvaltningsekonom, samhällsbyggnadsförvaltningen

Anders Axelsson
Kommunchef

Anders Ramqvist
T.f. Samhällsbyggnadschef

Jonas Ek
Renhållningschef